

Priedas Nr. 3
prie Lietuvos moksleivių sąjungos
valdybos 2025 m. gruodžio 9 d.
nutarimo „Dėl XLI asamblėjos šaukimo“

Projektas

LIETUVOS MOKSLEIVIŲ SĄJUNGOS ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROJI DALIS

- 1.1. Lietuvos moksleivių sąjungos (toliau – LMS) etikos kodeksas (toliau – Kodeksas) apibrėžia bendradarbiavimo LMS standartus, privalomus LMS nariams, savanoriams, darbuotojams, nacionalinio biuro, tarybos, valdybos, revizijos nariams bei prezidentui (toliau – Bendruomenė), kurie skatina Bendruomenės lygiavertiškumą, atsakomybę bei skaidrumą, puoselėja pasitikėjimą LMS, stiprina LMS reputaciją bei kultūrą, sukuria saugią, pagarbią ir įtrauktį puoselėjančią emocinę aplinką bei užtikrina skaidrų LMS misijos bei vizijos įgyvendinimą.
- 1.2. Pagrindiniai LMS etikos principai:
 - 1.2.1. lygiavertiškumas;
 - 1.2.2. pagarba ir emocinė gerovė;
 - 1.2.3. skaidrumas ir sąžiningumas;
 - 1.2.4. konfidencialumas;
 - 1.2.5. nešališkumas;
 - 1.2.6. bendruomeniškumas ir solidarumas;
 - 1.2.7. LMS įvaizdžio puoselėjimas.
- 1.3. Kodekse vartojamos sąvokos:
 - 1.3.1. Asamblėja – LMS asamblėja;

- 1.3.2. Bendruomenė – LMS nariai, darbuotojai, padalinio savanoriai, nacionalinio biuro, tarybos, revizijos, valdybos nariai ir prezidentas;
- 1.3.3. Biuras – LMS nacionalinis biuras;
- 1.3.4. Kodeksas – LMS etikos kodeksas;
- 1.3.5. Komisija – LMS etikos komisija.
- 1.3.6. LMS – Lietuvos moksleivių sąjunga;
- 1.3.7. Narių forumas – LMS padalinio narių forumas;
- 1.3.8. Nuobauda – drausminimo priemonė, taikoma Kodekso nustatyta tvarka už Kodekso 1.2. punkto papunkčiais nustatytų LMS etikos principų pažeidimą;
- 1.3.9. Padalinys – LMS padalinys;
- 1.3.10. Pažeidimas – Kodekso 1.2. punkto papunkčiais nustatytų LMS etikos principų pažeidimas;
- 1.3.11. Revizija – LMS revizija;
- 1.3.12. Vadovai – Bendruomenės nariai, kuriems kiti Bendruomenės nariai yra pavaldūs;
- 1.3.13. Valdyba – LMS valdyba;

II. EMOCINĖ APLINKA IR KONFLIKTŲ SPRENDIMAI

- 2.1. Bendruomenės nariai privalo puoselėti saugią, pagarbią ir konstruktyvią emocinę aplinką LMS veikloje. Kiekvienas Bendruomenės narys atsakingas už tai, kad jo elgesys nekeltų įtampos, baimės, psichologinio spaudimo ar žeminimo kitų Bendruomenės narių atžvilgiu;
- 2.2. Bendruomenės nariams draudžiama bet kokia žeminanti, agresyvi, diskriminacinė, manipuliacija pagrįsta ar psichologinį spaudimą sukelianti komunikacija, įskaitant, bet neapsiribojant:
 - 2.2.1. patyčiomis, bet kokio tipo pašaipomis, nukreiptomis į asmenį;
 - 2.2.2. viešais ir privačiais fizinio, emocinio išpuolio atvejais;
 - 2.2.3. šantažu ar bauginimu;
 - 2.2.4. nuolatinio neigiamu asmens vertinimu, nesusijusiu su to asmens vykdomomis funkcijomis;

- 2.2.5. informacijos iškraipymu, siekiant sukelti nepasitikėjimą, konfliktą ar psichologinį diskomfortą;
- 2.3. Konfliktai tarp Bendruomenės narių privalo būti sprendžiami kuo ankstesnėje stadijoje, konstruktyvaus dialogo būdu, vadovaujantis šiame Kodekse aprašytais principais ir LMS vertybėmis;
- 2.4. Konfliktą patiriantis ar jį pastebėjęs Bendruomenės narys privalo kreiptis į:
 - 2.4.1. renginio koordinatorių, komandos koordinatorių, padalinio pirmininką, žmogiškųjų išteklių koordinatorių padalinyje, jei konfliktas kyla regioninių, nacionalinių renginių ar veiklų metu, padalinyje;
 - 2.4.2. su žmogiškaisiais ištekliais nacionaliniu lygmeniu dirbantį asmenį, jeigu konfliktas susijęs su nacionalinėmis struktūromis arba tuo atveju, jeigu šių struktūrų nariai yra konflikto dalyviai;
- 2.5. Konfliktų sprendimas turi būti grindžiamas:
 - 2.5.1. objektyvumu – vadovaujamasi faktais, o ne asmeninėmis nuostatomis;
 - 2.5.2. konfidencialumu – informacija, susijusi su konfliktu, atskleidžiama tik būtiniams asmenims;
 - 2.5.3. prevencija – siekiama ne tik išspręsti konfliktą, bet ir pašalinti jo priežastis, užtikrinti, kad jis nesikartotų;
- 2.6. LMS privalo užtikrinti, kad Vadovai būtų apmokyti atpažinti ir valdyti konfliktines situacijas;
- 2.7. Konfliktai, kurie negali būti išspręsti taikiai ar kuriuose įžvelgiami galimi Kodekso pažeidimai, nagrinėjami Komisijoje, Kodekse nustatyta tvarka.

III. PAGARBA, LYGIVERTIŠKUMAS IR BENDRUOMENIŠKUMAS

- 3.1. Visi Bendruomenės nariai turi elgtis pagarbiai ir sąžiningai vieni su kitais, nepriklausomai nuo Bendruomenės nario pareigų, patirties, lyties, seksualinės orientacijos, amžiaus, tautybės, rasės, religijos, politinių ar kitų įsitikinimų, negalios, socialinės padėties ar bet kokių kitų asmeninių savybių. Kiekvienas narys yra lygiavertė Bendruomenės dalis;

- 3.2. Bendruomeniškumas LMS veikloje reiškia, jog Bendruomenės nariai turi veikti taip, kad būtų kuriama draugiška ir bendradarbiavimą puoselėjanti aplinka;
- 3.3. Bendruomenės nariams draudžiama piktnaudžiauti pareigomis, įtaka ar autoritetu;
- 3.4. Vadovai yra įpareigoti rodyti pagarbaus ir lygiaverčio elgesio pavyzdį:
 - 3.4.1. užtikrinti, kad sprendimai būtų priimami skaidriai, argumentuotai ir nešališkai;
 - 3.4.2. užkirsti kelią nelygiaverčiam elgesiui ir diskriminacijai komandoje;
 - 3.4.3. skatinti bendradarbiavimą ir tarpusavio pasitikėjimą;

IV. KONFIDENCIALUMAS

- 4.1. Bendruomenės nariams draudžiama atskleisti informaciją apie LMS, jos organų ar Bendruomenės narių veiklą asmenims, kurie neturi būti šios informacijos gavėjai ir informaciją perdavęs asmuo neišreiškė, jog informacija galima pasidalinti su kitais asmenimis. Jei ši informacija nėra viešai paskelbta ir gali padaryti žalą LMS, jos organų, Bendruomenės narių reputacijai ar procesams, išskyrus atvejus, kai informacijos atskleidimas yra būtinas viešojo intereso gynimui.
 - 4.1.1. Jeigu neatskleistiną informaciją jos gavėjas gavo turėdamas prieigą prie duomenų bazės, informaciją perdavusiu asmeniu laikomas tas, kuris šią informaciją patalpino į duomenų bazę.
 - 4.1.2. Informacijos atskleidimas laikomas būtinu viešojo intereso gynimui, jeigu informacija įrodo LMS, jos organų ar Bendruomenės narių padarytą teisės ar LMS vidaus tvarkų pažeidimą ar kitą veiklą, prieštaraujančią LMS, Bendruomenės ar Lietuvos mokinių interesams.

V. NEŠALIŠKUMAS IR POLITINIS NEUTRALUMAS

- 5.1. Bendruomenės nariams draudžiama dalyvauti politinių partijų ir rinkimų komitetų veikloje, užimti politinio pasitikėjimo pareigas, būti kandidatais savivaldybių tarybų, merų, Seimo ar Europos Parlamento rinkimuose, viešai išreikšti palaikymą politinėms partijoms ar rinkimų

komitetams, kandidatams į savivaldybių tarybas, merus, Seimą, Europos Parlamentą ar Prezidentus ar prisidėti prie jų rinkimų kampanijų.

- 5.1.1. Kodekso 5.1. punktas nedraudžia Bendruomenės nariams viešai išreikšti palaikymą politinėms idėjoms, jeigu tai negali būti aiškiai suprantama kaip palaikymo politinei partijai, rinkimų komitetui ar kandidatui išreiškimas.
- 5.1.2. Kodekso 5.1. punktas nedraudžia Bendruomenės nariams dalyvauti politinių organizacijų, kurios nėra politinės partijos ar rinkimų komitetai, veikloje, įskaitant politines organizacijas, kurios gali būti tiesiogiai ar netiesiogiai siejamos su politinėmis partijomis, rinkimų komitetais ar kandidatais.

VI. KOMUNIKACIJA IR LMS ĮVAIZDŽIO PUOSELĖJIMAS

- 6.1. Bendruomenės nariai privalo komunikuoti pagarbiai ir aiškiai, siekdami užtikrinti pozityvų ir LMS vertybėmis pagrįstą organizacijos įvaizdį tiek organizacijos viduje, tiek išorėje;
- 6.2. Visi Bendruomenės nariai yra atsakingi už tai, kad jų komunikacija viešojoje erdvėje, socialiniuose tinkluose bei LMS renginiuose nekeltų žalos LMS reputacijai;
- 6.3. Bendruomenės nariams draudžiama viešai skelbti:
 - 6.3.1. melagingą, klaidinančią ar faktais nepagrįstą informaciją apie LMS, kuri galėtų sukelti konfliktus, kurstyti susiskaldymą ar kitaip neigiamai paveikti jos organų, Bendruomenės narių veiklą;
 - 6.3.2. bet koki turinį, kuris pažeidžia ar gali sudaryti argumentuotą įtarimą, kad pažeidžia Lietuvos Respublikos įstatymus;
- 6.4. Vieša komunikacija, kuri gali būti interpretuota kaip LMS pozicija, gali būti skelbiama viešai tik Prezidento ar jo įgaliotų asmenų;
- 6.5. Draudžiama naudoti LMS vardą, logotipą ar kitus organizaciją išskiriančius elementus asmeninei naudai, politinei ar komercinei reklamai, idėjų sklaidai, kuri nėra patvirtinta LMS arba prieštarauja LMS vertybėms.

VII. ETIKOS KOMISIJOS VEIKIMO PRINCIPAI

- 7.1. Galimus Pažeidimus nagrinėja ir juos pripažįsta Komisija, kurią vienerių metų kadencijai sudaro 5 (penki) Komisijos nariai, iš kurių po 1 (vieną) Komisijos narį skiria Prezidentas, Valdyba, Revizija, Taryba ir Biuras. Komisijos nariai negali būti Bendruomenės nariai ar anksčiau pripažinti pažeidusiais Kodeksą. Komisijos nariai privalo laikytis konfidencialumo ir kitų LMS etikos principų, nustatytų Kodekse.
- 7.2. Komisijos narys turi teisę atsistatydinti apie tai pranešus Komisijai ir jį skyrusiam organui ne vėliau nei likus 14 (keturiolika) kalendorinių dienų iki atsistatydinimo. Komisijos nario įgaliojimams nutrūkus pirma laiko, naujas Komisijos narys to pačio LMS organo turi būti paskirtas per 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų. Komisijos narį paskyręs LMS organas arba Komisija gali pašalinti Komisijos narį, jeigu kyla pagrįstų abejonų, jog jo veikla prieštarauja Kodeksui ar kitiems LMS vidaus dokumentams, Lietuvos Respublikos teisės aktams. Komisijos narys negali dalyvauti balsavime dėl savo pašalinimo.
- 7.3. Komisijos darbą organizuoja Komisijos pirmininkas, renkamas ir nušalinamas Komisijos slaptu balsavimu, paprasta balsų dauguma. Komisijos pirmininką Komisija renka pirmo naujos kadencijos posėdžio metu. Komisijos pirmininkas gali atsistatydinti apie tai pranešus Komisijai ne vėliau nei likus 14 (keturiolika) kalendorinių dienų iki atsistatydinimo. Komisija gali nušalinti Komisijos pirmininką slaptu balsavimu, jeigu kyla pagrįstų abejonų, jog jo veikla prieštarauja Kodeksui ar kitiems LMS vidaus dokumentams, Lietuvos Respublikos teisės aktams. Komisijos pirmininkas negali dalyvauti balsavime dėl savo pašalinimo.
- 7.4. Komisija sprendimus priima Komisijos pirmininko arba bent 3 (trijų) Komisijos narių šaukiamuose posėdžiuose ir įformina atskiromis išvadomis, kurias pasirašo Komisijos pirmininkas. Komisijos sprendimai priimami pritariant bent 3 (trims) Komisijos nariams. Apie Komisijos sprendimus informuojami visi suinteresuoti asmenys, sprendimą dėl Nuobaudos skyrimo galintys priimti organai, taip pat Prezidentas ir Revizijos nariai. Komisijos posėdžiuose dalyvauja Komisijos nariai ir Komisijos pirmininko pakviesti asmenys. Komisijos posėdžiai privalo būti protokoluojami, Komisijos posėdžių protokolų

nuasmenintos versijos skelbiamos viešai LMS interneto svetainėje. Komisija turi teisę reikalauti, jog jos posėdžius protokoluotų Biuras.

- 7.5. Komisijos nariai posėdžio metu privalo nusišalinti nuo galimų Pažeidimų nagrinėjimo, jeigu galimas pažeidėjas yra artimai susijęs su Komisijos nariu ar Komisijos narys dėl kitų priežasčių nagrinėjant galimą Pažeidimą negalėtų būti objektyvus.
- 7.6. Komisija privalo svarstyti visus Bendruomenės narių kreipimusis, išskyrus atvejus, kai negalima nustatyti į Komisiją besikreipiančio asmens tapatybės. Komisija gali prašyti į Komisiją besikreipiančio asmens patikslinti galimo Pažeidimo aplinkybes.
- 7.7. Bendruomenės nariai privalo atsakyti į Komisijos teikiamus klausimus dėl galimų Pažeidimų. Bendruomenės nariai neprivalo atskleisti informacijos apie savo galimai padarytus Pažeidimus, tačiau draudžiama pateikti Komisijai klaidingą informaciją.
- 7.8. Komisija į Bendruomenės narių kreipimusis privalo sureaguoti ne vėliau kaip per 7 (septynias) kalendorines dienas ir nuspręsti dėl tyrimo pradėjimo, nepradėjimo arba prašymo patikslinti aplinkybes. Komisija negali atsakyti ar delsti tirti galimą etikos pažeidimą dėl to, jog informacija, kuria grindžiamas kaltinimas etikos pažeidimu, buvo gauta ar perduota pažeidus ar galimai pažeidus Kodekso 4.1 punktą.

VIII. NUOBAUDOS IR PAŽEIDIMŲ KLASIFIKAVIMAS

8.1. Už Pažeidimus gali būti skiriamos šios Nuobaudos:

- 8.1.1. rašytinis įspėjimas – Komisijos rašto, pripažįstančio Pažeidimo padarymą ir informuojančio apie galimas sunkesnes Nuobaudas pakartojus Pažeidimą, įteikimas pažeidėjui;
- 8.1.2. veiklos apribojimas – laikinas draudimas pažeidėjui dalyvauti LMS veikloje nuo 7 (septynių) iki 30 (tridešimt) kalendorinių dienų, sudarant sąlygas įprastam veiklos tęsimui po veiklos apribojimo laikotarpio pabaigos. Pažeidėjui nėra draudžiama Nuobaudos laikotarpiu susipažinti su informacija apie LMS veiklą pagal užimamas pareigas LMS. Rekomenduodama skirti veiklos apribojimą, Komisija nurodo laikotarpį, kuriam rekomenduojama apriboti veiklą, o paskirtas veiklos apribojimas

- negali būti ilgesnis, nei rekomendavo Komisija. Taikomas tik LMS nariams, Padalinio savanoriams ir Biuro nariams;
- 8.1.3. pašalinimas – pažeidėjo pašalinimas iš užimamų pareigų LMS. Skiriant pašalinimą turi būti nurodoma, iš kokių konkrečių pareigų pašalinama;
- 8.1.4. teisės užimti pareigas apribojimas – laikinas draudimas pažeidėjui užimti pareigas LMS nuo 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų iki 2 (dvejų) metų. Skiriant teisės užimti pareigas apribojimą turi būti nurodoma, kokias konkrečias pareigas LMS draudžiama užimti. Rekomenduodama skirti teisės užimti pareigas apribojimą, Komisija nurodo laikotarpį, kuriam rekomenduojama drausti užimti pareigas, o paskirtas teisės užimti pareigas apribojimas negali būti ilgesnis, nei rekomendavo Komisija. Teisės užimti pareigas apribojimas suponuoja pašalinimą iš šių pareigų.
- 8.1.5. Teisės būti Bendruomenės nariu apribojimas – laikinas draudimas pažeidėjui užimti bet kokias pareigas LMS nuo 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų iki 2 (dvejų) metų. Rekomenduodama skirti teisės būti Bendruomenės nariu apribojimą, Komisija nurodo laikotarpį, kuriam rekomenduojama drausti būti Bendruomenės nariu, o paskirtas teisės būti Bendruomenės nariu apribojimas negali būti ilgesnis, nei rekomendavo Komisija. Teisės būti Bendruomenės nariu apribojimas suponuoja pašalinimą iš visų užimamų pareigų.
- 8.2. Rašytinius įspėjimus Komisija skiria savarankiškai, o sprendimą dėl kitų Nuobaudų skyrimo esant Komisijos rekomendacijai priima šie organai:
- 8.2.1. dėl LMS nario veiklos apribojimo, LMS nario, Padalinio pirmininko pašalinimo, teisės LMS nariui, Padalinio pirmininkui užimti pareigas apribojimo, teisės LMS nariui, Padalinio pirmininkui būti Bendruomenės nariu apribojimo – Valdyba arba Narių forumas. Jeigu Valdyba ir Narių forumas abu priėmė sprendimus dėl skirtingų laikotarpių veiklos apribojimo, ar teisės užimti pareigas ar būti Bendruomenės nariu apribojimo, tuomet galioja ilgesnis veiklos apribojimo, ar teisės užimti pareigas ar būti Bendruomenės nariu apribojimo laikotarpis. Valdybos ar Narių forumo sprendimas neskirti Nuobaudos nedraudžia kitam organui ir neatšaukia kito organo ankstesnio sprendimo skirti Nuobaudą;

- 8.2.2. dėl Padalinio savanorio veiklos apribojimo, pašalinimo – Padalinio pirmininkas;
 - 8.2.3. dėl Biuro nario veiklos apribojimo, pašalinimo – Prezidentas;
 - 8.2.4. dėl teisės Padalinio savanoriui, Biuro nariui užimti pareigas ar būti Bendruomenės nariu apribojimo – Valdyba;
 - 8.2.5. dėl Valdybos pirmininko pašalinimo, teisės Valdybos pirmininkui užimti pareigas apribojimo – Valdyba;
 - 8.2.6. dėl Revizijos pirmininko pašalinimo, teisės Revizijos pirmininkui užimti pareigas apribojimo – Revizija;
 - 8.2.7. dėl Valdybos, Revizijos nario, Prezidento pašalinimo, teisės Valdybos, Revizijos nariui, Prezidentui užimti pareigas ar būti Bendruomenės nariu apribojimo – Asamblėja. Šiuo atveju artimiausią Asamblėją šaukiantis organas privalo įtraukti šio klausimo svarstymą į Asamblėjos darbotvarkės projektą.
- 8.3. Skirdama ar rekomenduodama skirti Nuobaudą, Komisija atsižvelgia į realias ar galimas Pažeidimo pasekmes, pažeidėjo padarytus ankstesnius Pažeidimus ir ankstesnius Komisijos sprendimus dėl panašių situacijų.
- 8.4. Pažeidėjui negali būti skiriama daugiau nei viena Nuobauda už vieną padarytą Pažeidimą.

IX. BAIGIAMOJI DALIS

- 9.1. Kodeksą keičia ir atšaukia Asamblėja paprasta balsų dauguma, jeigu kitaip nenustato LMS įstatai;
- 9.2. Kodekse aprašytus procesus aiškina Revizija, tačiau Revizija negali priimti sprendimų dėl Pažeidimų pripažinimo;
- 9.3. Kodeksas viešinamas LMS interneto svetainėje.